

Yazar Administrator
Cuma, 22 Nisan 2011 21:57

Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) Türkiye Milli Komitesi'nin IX. Milletlerarası Tahkim Semineri, TOBB'un evsahipliğinde 19 Nisan 2011'de TOBB ETÜ Sosyal Tesisleri'nde yapıldı. Seminerin açılışında konuşan TOBB Başkanı ve Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesi Başkanı M. Rifat Hisarcıkloğlu, "Ülkelerin ekonomileri geliştikçe, yatırım ve ticaret hacimleri arttıkça, tahkime olan ilgi ve ihtiyaç artmaktadır. Öncelikle tahkimin kamuoyunda daha fazla tanınmasını sağlamalıyız" dedi. Hisarcıkloğlu, ICC Tahkim Divanı'nın, kendisini sürekli yenileyerek, uluslararası ticari ve iş uyuşmazlıklarının çözülmesinde, dünyanın önde gelen kurumlardan birisi olduğunu söyledi.

Divanın, 90 yıllık döneminde 17 binden fazla uyuşmazlığı tahkim yoluyla çözüme kavuşturduğunu bildiren Hisarcıkloğlu, ICC Tahkim Divanı'na sadece 2010 yılında 800 tahkim başvurusu yapıldığı bilgisini verdi. ICC'nin, basit bir satış sözleşmesinden yap-işlet-devret sözleşmelerine kadar hemen hemen bütün uluslararası nitelikli uyuşmazlıkları, sadece tahkim yolu ile değil diğer birçok uyuşmazlık çözüm teknikleri ile de çözdüğünü bildiren Hisarcıkloğlu şöyle konuştu:

" ICC'ye sadece gelişmiş ülkelerdeki uyuşmazlıklar için değil, Doğu Avrupa, Latin Amerika ve Uzak Doğu ülkelerinden de başvurular giderek artmaktadır. İş âlemi, ticari uyuşmazlıkların çözümü ve uluslararası ticaretteki risk yönetimi nedeniyle, artan şekilde uluslararası tahkimi seçmektedirler. Küreselleşme süreci, tahkim konusunu daha da önemli hale getirmiştir. Son 10 yılda dünya ekonomilerinin ortalama büyüme hızı yüzde 4'tür. Ama ülkeler arasındaki ticaret hacmi yüzde 9 büyümüştür. Küresel sabit sermaye yatırımlarıysa daha da hızlı bir şekilde, yüzde 15 oranında artmıştır. Çarpıcı bir örnek vereyim. Hepiniz iPhone'u duymuşsunuzdur. ABD merkezli Apple firması üretiyor. Ama iPhone üretim sürecinde, Apple haricinde 9 farklı ülkedeki firma daha rol oynuyor. Bu firmaların ürettiği parçalar, Çin'de bir araya getiriliyor. Ve bir iPhone'un 180 dolar olan üretim maliyetinin, sadece 7 dolarlık kısmı Çin'deki üretimden kaynaklanıyor. Bu sadece bir cep telefonunda böyle. Bir otomobil yaklaşık 5 bin parçadan oluşuyor. Mesela Türkiye'deki bir otomobilin üretiminde, küçük-büyük 200'e yakın farklı üretici rol alıyor. Ama bu otomobili ihraç ettiğimizde, kayıtlarda sadece bir firmanın ihracatı olarak görünüyor. İşte küreselleşme budur. Üretim sürecini parçalara ayırmaktır. Her bir parçayı farklı şehirlerde, farklı ülkelerde gerçekleştirebilmektir. Bu sayede hem yatırım, hem ticaret artmaktadır. Daha fazla sayıda şirket, birbiriyle çalışır hale gelmektedir. Bu da kaçınılmaz olarak daha hukuki ihtilaf demektir. Bu yüzden tahkim konusu önemlidir ve daha da fazla önem kazanacaktır. Tahkimi mekanizmasının başlıca avantajları; hızı, hakemlerin uzmanlığı ve uluslararası tanınırlığıdır."

Tahkimin kamuoyunda daha fazla tanınması gerektiğinin altını çizen Hisarcıkloğlu, "Bu

Yazar Administrator
Cuma, 22 Nisan 2011 21:57

---

noktada, barolara da büyük görev düşmektedir. Avukatlar, müvekkillerine tahkimi mutlaka anlatmalılar. Biz de, TOBB bünyesinde bulunan tahkim müessesesi aracılığıyla, tahkimi yaygınlaştıracak çalışmalar yapıyoruz. İkinci olarak, tahkimin işleyişini güçleştiren engeller kaldırılmalıdır. Mesela bir tahkim kararını mahkemelerde onaylatmak için, dava değeri üzerinden nispi harç alınmaktadır. Bu uygulama çok yüksek maliyetler getirmektedir ve adeta tahkime giden şirketleri cezalandırmaktadır. Tahkimin yaygın olarak uygulandığı ülkelerdeyse, sadece maktu harç alınmaktadır. TOBB olarak bu konuyu Yatırım Ortamını İyileştirme Kurulu toplantılarında gündeme getirdik. Nispi harç uygulamasının kaldırılması konusunda Adalet Bakanlığımızdan da destek bekliyoruz. Zira tahkimin daha fazla kullanılmaya başlanması, mahkemelerin üzerindeki yükü de azaltacaktır" dedi.

Adalet Bakanı Ahmet Kahraman ise Türkiye'de tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurma oranının sınırlı olduğunu belirterek, bu yöntemlerin uygulamadaki kullanımının uyuşmazlık sayısı ile karşılaştırıldığında son derece az olduğunu söyledi. Kahraman, son yıllarda Türkiye'de olduğu gibi tüm dünyada uyuşmazlık sayısının giderek artması nedeniyle bir kısım uyuşmazlıkların mahkemelere intikali yerine nizasız kaza, sulh, uzlaşma gibi yöntemlerle çözümünün önem kazandığını söyledi. Tahkimin, uyuşmazlıkların mahkeme dışında, tarafların serbest iradesiyle başvurduğu, seçilen hakem veya hakemlerce sonuçlandırılan bir uyuşmazlık çözüm yöntemi olduğunu söyleyen Kahraman, tahkim sözleşmesinin ise tarafların sözleşme veya sözleşme dışı bir hukuki ilişkiden doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların tamamı veya bir kısmının çözümünün hakem veya hakem kuruluna bırakılması hususunda yaptıkları anlaşma olduğunu anlattı.

1 Ekim 2011 tarihinde yürürlüğe girecek olan 6100 sayılı Hukuk Mahkemeleri Kanunu'nda, tahkime ilişkin yeni hükümlere yer verildiğini belirten Kahraman, 1086 sayılı kanun hükümlerinin, mahkemece hakem tarafından verilen kararların içerik yönünden denetimini mümkün kıldığından tahkim sürecinin uzadığını söyledi. Bu nedenle de uygulamada tahkim müessesesinin etkin bir şekilde işlemediğini belirten Kahraman, 6100 sayılı kanunla hakem kararlarının mahkemece incelenebilmesine ilişkin hükümlerin yeniden düzenlendiğini bildirdi.

ICC Türkiye Milli Komitesi Başkan Vekili Rona Yırcalı da Divan'ın kurulduğu 1923 tarihinden bu yana birçok ülkede binlerce dava dosyasını sonuçlandırıdığını söyledi. ICC tahkiminin bu başarısının kendini sürekli yenilemesi, güvenilir, hızlı ve esnek olmasının bir sonucu olduğuna işaret eden Yırcalı "ICC Milletlerarası Tahkim Divanı sunduğu hizmetlerle ve en doğru şekilde davaları sonuçlandırmasıyla, bugün seçkin ve kurumsallaşmış bir tahkim müessesesi olmayı başarmıştır" dedi. 2010 yılında Türkiye'den ICC Tahkim Divanına toplam 76 uyuşmazlık intikal ettiğini belirten Yırcalı, Türk tarafının bunlardan 31'inde davacı, 45'inde ise davalı olduğunu kaydetti. Yırcalı, bu rakamların Türk firmalarının karşılaştıkları ihtilafların çözümünde ICC

Yazar Administrator
Cuma, 22 Nisan 2011 21:57

Tahkim Divanı'na gitgide daha çok güvendiğini ortaya koyduğunu söyledi. Günümüzdeki yeni ekonomik düzen, gitgide artan dış ticaret hacmi, diğer ülkelerle olan ticari ilişkilerin ivme kazanmasının tahkim konusunda bilgilenmeyi ve hatta uzmanlaşmayı mecbur kıldığını belirten Yırcalı, bu çerçevede adli yargı sisteminin bir parçası olan tahkimin öneminin göz ardı edilemeyeceğini söyledi

ICC Milletlerarası Tahkim Divanı nedir?

ICC, dünyada 8000'nin üzerinde üyesi olan 90 milli komitesi ile uluslararası iş dünyasını global anlamda tüm sektörleri ile temsil eden yegane küresel organizasyon olarak biliniyor. Merkezi Paris'te bulunan organizasyonun Türkiye Milli Komitesi, TOBB çatısı altında hizmet veriyor. ICC bünyesinde 1923 yılında kurulan ICC Milletlerarası Tahkim Divanı, kurulduğu tarihten günümüze kadar 170'in üstünde ülke ve bölgeden gelen 16 binin üzerinde davayı çözüme kavuşturdu. ICC, uluslararası iş ihtilaflarının hallinde dünyanın önde gelen tahkim merkezlerinden birisi. Divan'ın 88 ülkeden üyesi bulunuyor. ICC istatistiklerine göre her yıl 70'in üzerinde Türk taraf ICC Tahkimine başvuruyor. Günümüzün iş ve işletme koşulları, özellikle uluslararası anlaşmazlıklarda tahkim kararına başvuruyu daha tercih edilir duruma getirdi.

//